

DŽEZ POD HRADOM KORONA NEPOKORILA

TRENČÍN V dňoch 25. – 27. septembra sa konal Trenčiansky jazzový festival Jazz pod hradom. S dodržaním všetkých opatrení, v nezvyklých podmienkach odzneli tri dni parádneho džezu, predstavili sme nové formy koncertov, atmosféra predchutná kamarátsvom, zdieľaním dobrého odkazu.

Naživo presvedčili

V prvý večer festivalu v Galérii Vážka predstavil Peter Palaj svoj debutový album News for Peter.

Hoci zahral svoje kompozície v menšej zostave než v štúdiu – Robert Ragan jr. basa, Majo Ševčík dr. a Peter Palaj gitara, aj naživo presvedčil. Je novou postavou slovenského džezu s budúcnosťou a hlavne je na správnej ceste. Hrá plnokrvný džez so všetkými atribútmi, ktoré k džezu patria.

Napriek otvoreným oknám vyhrial náladu v sále, kde sa sedelo s rúškami a v odstupoch, a jeho hudba pôsobila blahodarne, v dezinfikovanej atmosfére mala neobyčajný účinok.

V kuloároch niekto poznamenal – rozhecovať plnú sálu je oveľa ľahšie, než strhnúť k spontánnej reakcii v odstupoch sediace publikum. A to sa už chystala kavaládka džezu v podaní JazzLab Project. Šírka pódia to zvládla len tak.

Dva dychy, rytmika, a naplnenie odkazu festivalu – tradícia, kvalita, pôvab. Tri perfektné ženské hlasy pripútali za sprievodu bezchybnej kapely v šikovných aranžmánoch prítomných i okoloidúcich.

Jazz Divas

JazzLab Project

JazzLab to robí skvele aj vďaka výbornému tandemu – Enea Bari kontrabas, a trenčiansky rodák Martin Kukučka bicie nástroje, na klavíri hrá Juraj Janík, dychová sekcia Imrich Kamenár trombón, Matej Novák altosax a tri pôvabné dámy Kristína Uhlíková – spev, husle, Lenka Gáliková – spev, Martin Uhrinová, ktorá obstaráva aj obohatenie zvuku orchestra hrou na violoncelle, nahradila Ester Wiesnerová – tu sa na chvíľu zastavím. Ester bola na štúdiách v Amerike a po ôsmich

rokoch sa vrátila na Slovensko. Jej skúsenosť je obdivuhodná. Enea jej poslal noty vo štvrtok a v piatok podali tri speváčky výkon, ako by boli spolu odnepamäti.

JazzLab do budúcnosti pripravuje aj nahrávanie debutového albumu, ktorý by mohol byť hotový už tento rok.

Jazz za železnou oponou

Sobota sa niesla v rézii slovenskej džezovej osobnosti Dáše Libiakovej. Najprv odspievala recitál z dielne pro-

jektu Jazz za železnou oponou, a v sprievode džezových bardov – Gabko Jonáš, Jožko Brisuda a Janko Babič – zaspomínala na obdobie neslobody cez kumšt a odkaz Evy Olmerovej a Vlastičky Pruchovej.

Potom sa hralo podľa jej scenára. Ojedinelá udalosť pod titulom Jazz Divas – to je koncentrácia popredných slovenských džezových speváčok.

Výrazné osobnosti

Štyri výrazné osobnosti slovenskej džezovej scény: Mirka Kolštromová, Lucia Lužinská, Janka Dekánková, Silvia Josifoská predstavujú už samy osebe kvalitu, tradíciu, pôvab. Koncert v malej sále Galérie Vážka bol nevšedným zážitkom práve pre úprimnosť a oddanosť ľudí na pódium a otvorenej náruči, s akou prijalo ich kumšt v šachovníci rozsedané auditorium.

Na záver koncertu zaznelo spoločné prevedenie skladby Summertime, ktorou si uctili dielo geniálneho skladateľa Georga Gershwina práve v deň jeho narodenín. Nedela býva na festivaloch komornejšia a ani Jazz pod hradom neuhol tejto zvyklosti.

Host z Poľska

Jediný zahraničný účastník festivalu bol LAS Quartet z Poľska. V džezze nie každodenný nástroj vibrafón bol tvorcom zaujímavého zvuku kapely, ale nad všetkým poletovala dokonale vybavená speváčka Agnes Bazsinka. LAS Quartet je zložený z poslucháčov a absolventov džezového konzervatória v Katowiciach, J. J. Kolacki kontrabas, Bartolomiej Dybel bicie nástroje, Szymon Bora vibrafón, a Agnes Bazsinka speva, komponuje, aranžuje.

Koncert bol prejav radosti a spokojnosti na oboch stranách diania – LAS kvarteta na pódium a džezových znalcov v publiku. Agnes Bazsinka je absolventkou džezového konzervatória v Katowiciach, narodila sa a žila v Budapešti, čo dokazuje živú európsku spoluprácu v rámci festivalu Jazz pod hradom.

Koncert bol prejav radosti a spokojnosti na oboch stranách diania – LAS kvarteta na pódium a džezových znalcov v publiku. Agnes Bazsinka je absolventkou džezového konzervatória v Katowiciach, narodila sa a žila v Budapešti, čo dokazuje živú európsku spoluprácu v rámci festivalu Jazz pod hradom.

Domáce stálice na záver

Laureátmi festivalu sa tento rok stali Peter Palaj, nový objav, Gabo Jonáš, najlepší sólista, Dáša Libiaková osobnosť festivalu.

Záver festivalu patril domácim džezovým stáliciam.

Gabo Jonáš, najlepší sólista

Peter Palaj, nový objav

Kapela Erbetes Q, Ľudvik Soukup saxofón, klarinet, Janette Strhavska flauta, Samo

Bánovec klavír, Jaroslav Machač basová gitara, Karol Repa bicie, Iveta Lišková spev, ako hosť, pokračuje vo svojom usilovnom ťažení a pripravuje ďalší album. Záverečný koncert ozdobili ostatným albumom pod názvom Erbetes v Triangli, ale nevyhli sa silnému ohlasu publika, ktoré si vyžiadalo piesne Gabriely Hermélyovej, a tie sú v podaní sólistky kapely Erbetes Q Ivety Liškovej náramne prítiažlivé.

Trenčiansky jazzový festival Jazz pod hradom zaznel po XXVII.-krát. V jeho histórii sú mená svetových veľkánov, predstavil desiatky európskych vrcholných džezových umelcov, poskytol priestor prezentácii českých špičkových džezových osobností, a uvádza na slovenskú džezovú scénu stovky slovenských jazzových stálic, jazzových protagonistov, jazzových talentov.

Dáša Libiaková, osobnosť festivalu

Jazz pod hradom je svojou umeleckou a organizačnou úrovňou rešpektované a uznávané kultúrne podujatie. Je jedným z mála podujatí reprezentujúce mesto Trenčín na rozsiahlom európskom území.

Jano Babič
foto: Juraj Majerský

STOROČNÉ OPATOVSKÉ KROJE UVIDÍTE VO FINÁLE TELEVÍZNEJ ŠOU

OPATOVÁ, DONOVALY Viac ako dvesto účinkujúcich v nádherných krojoch z 22 obcí celého Slovenska sa zúčastnilo televízneho natáčania záverečného podujatia v rámci projektu Slovenský deň kroja. Nechýbali medzi nimi ani zástupcovia Opatovej vo svojich typických krojoch.

Dokumentárny film, v ktorom sa predstavia aj propagátori nášho regiónu, uvidíte na televíznych obrazovkách 11. októbra na stanici RTVS.

Rázovité kroje z celej republiky

Opatovské kroje s typickou čiernou výšivkou na nohavičiach a s farebným ľudovým motívom na lajblíku a nadšenci folklóru z tejto oblasti upúťali tvorcov projektu Slovenský deň kroja. Ten vyvrcholil 12. septembra natáčaním televízneho dokumentu na Donovaloch. Nadšenci folklóru z Opatovej opatrujú klenoty ľudovej umeleckej

tvorby po predkoch už mnoho generácií. Mnohé z krojov majú už vyše sto rokov. Tieto dopĺňajú novšími krojmi.

„Bola to skvelá reprezentácia nášho mesta, mestskej časti Opatová, nášho regiónu i celého kraja. Veľmi sa teším z takýchto kultúrnych akcií. Slovensko je nádherné a naše zvyky a tradície sú ešte krajšie.“

A preto ma teší, koľko ľudí má stále kroje a zachováva si zvyky z predošlých generácií,“ povedal Martin Trepáč, účinkujúci z Opatovej.

V krojoch sa predstavilo tristo ľudí

Práve toto podujatie bolo o predstavení krojov a tradícií z rôznych regiónov Slovenska. Okrem Opatovej sa na Donovaloch predstavili v rázovitých krojoch aj účinkujúci z Hrochote, Terchovej, Očovej, Štrby, Liptovských Sliačov, Radvane, Skalice, Krivian, Kozároviec, Nových Zámok a z mnohých ďalších obcí

a miest celého Slovenska. Autori televízneho projektu navštívili postupne od 28. mája so štábom 30 vybraných obcí a regiónov Slovenska.

V Opatovej na začiatku júla natočili svadobnú odobierku, harmonikárov a sprievod, v ktorom nechýbala ani dychovka. Najlepšie folklórne súbory napokon vybrali do televízneho finále.

Na počesť Andreja Sládkoviča, ktorý zomrel pred 200 rokmi, bola v tomto roku zvolená téma ľúbosť.

„V obciach bol rôzny počet účinkujúcich. Niekde sa predstavilo v krojoch 20 ľudí, v niektorých obciach ich bolo až 60. Počas vyvrcholenia na Donovaloch sa súbory prezentovali ukázkami čepčenia, veselíc, príchodov zo svadieb, odobierkami, pytačkami, krstinami, prekáračkami či remeselníckymi prácami v krojoch. Všetky vystúpenia boli popretkávané hudbou a spevom, nechýbali heligonkári. Krojovaných ľudí bolo na mieste približne tristo,“ pre-

Opatovské kroje bolo vidieť počas celého Slovenského dňa kroja. foto: Martin Šimovec

zradil ďalej milovník folklóru Martin Trepáč.

Prísne bezpečnostné opatrenia

Vzhľadom na vážnu epidemiologickú situáciu sa ani vyvrcholenie Slovenského dňa kroja nezaobišlo bez potrebných opatrení.

Z obvyklého niekoľkotisícového publika sa počet účastníkov skresal na tristo.

Vďaka televíznej dokumentu však priaznivci folklóru a slovenskej ľudovej kultúry budú prehliadku krojov a tradícií z celého Slovenska napokon vidieť prostredníctvom televíznych obrazoviek na vlastné oči. Folkloristi z Opatovej sa na podujatí zúčastnili doteraz v jeho všetkých ročníkoch od vzniku podujatia.

Opatová sa na pódium na Donovaloch predstavila sva-

dobnou odobierkou a hudobno-speváckym vystúpením. „Ja som bol ženích, nechýbal tam ani starejší, ktorý scénu sprevádzal slovom. Predstavil mi jednu nevestu, potom druhú nevestu a zobral som si za manželku až tú tretiu. Družičky však zapochybovali, či budem mať tú správnu,“ usmial sa Martin Trepáč.

Aj symbolické nalievanie alkoholu do štamprlíkov na pódium, požehnanie rodičmi, odovzdanie krížikov, spevy a tance sprevádzali televíznu nahrávku Opatovčanov.

Ich živé vystúpenie bolo obohatené veľkoplošnými videozábormi v päťminútovom zostrihu z júlového natáčania v Opatovej.

„Väčšina z našich krojov bola historická. Na niektorých je už vidno aj dobové opotrebovanie. Niektorí účinkujúci mali však už novšie kroje. Pani Katka Čačková sa krojom celý život venovala a dokáže ich vytvoriť ešte aj dnes,“ dodal folklorista Martin Trepáč.

Martin Šimovec